رئیس‌جمهور روسیه پیشنهادی را در قانون اساسی روسیه ارائه کرد

تلاش برای تثبیت الگوی توسعه پوتینی

روح‌الله مدبر
کارشناس مسائل روسیه

چهارشنبه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در شورای فدراسیون روسیه، پیشنهادهایی درباره «تغییرات اساسی» در قانون اساسی و کاهش اختیارات رئیس‌جمهور ارائه کرد. او پیشنهاد داده تغییراتی در قانون اساسی از طریق همه‌پرسی انجام شود. تا در این تغییرات، قدرت پارلمان برای انتصاب اعضای دولت ازجمله نخست‌وزیر که مستقیما توسط رئیس‌جمهور منصوب می‌شد، افزایش پیدا کند. برخی می‌گویند اصلاح قانون اساسی مربوط به سال ۲۰۲۴ و نقش پوتین در سال‌های پس از ریاست‌جمهوری است. بخشی از این گمانه‌زنی درست است اما این تصمیم دلایل متعدد دیگری نیز در پشت خود دارد.

۱ یکی از دلایل مهم و مغفول‌مانده در این میان، سخنان پوتین در شورای فدراسیون روسیه است. او در جمع مقامات ارشد کشوری، نمایندگان مجلس دوما، شخصیت‌های مذهبی و چهره‌های شاخص کشور تاکید کرد: «فدراسیون روسیه باید اهتمام جدی به رفاه ملت روسیه داشته باشد و در این مسیر حرکت کند.» پوتین از مسیر توسعه اقتصادی روسیه که توسط مدودوف هدایت می‌شد، رضایت نداشت. منظور پوتین این نیست که دولت مسیر درستی را طی نکرده است، بلکه می‌گوید ما هنوز تورم داریم و این نرخ تورم باید پایین‌تر بیاید و کنترل شود. بر همین اساس هم مدودوف به‌صورت کاملا هماهنگ استعفا کرد. پوتین به افزایش شاخصه‌های سلامت هم اشاره کرد و گفت: «باید سهم ویژه‌ای به افزایش بودجه‌های مراکز خدمات اجتماعی و حتی بیمارستان‌ها بدهیم.» او گفت: «مالیات زنان سرپرست خانوار و خانواده‌هایی که تعداد فرزندان زیادی دارند، باید بیشتر از این کاهش پیدا کند.» پوتین قوانین جامعی را برای حمایت از خانواده‌های روسی ایجاد کرده است. در دوره ریاست‌جمهوری او برای زنان مطلقه‌ای که فرزند دارند، مستمری تعیین شد. رئیس‌جمهور روسیه در بخش دیگری از سخنانش به بحث افزایش نسل پرداخت و شاخص رشد جمعیت ۱/۵ درصدی را برای روسیه که اهداف و راهبردهای بلندی دارد، ناکافی دانست و گفت: «باید هدایای تشویقی قابل توجه باشد تا جمعیت ۱۴۸ میلیون نفری روسیه، افزایش پیدا کند.» این سخنان نشان‌دهنده راهبرد مهمی است که پوتین برای روسیه ۲۰۳۰ و بعد از آن درنظر دارد. بخشی از این اصلاحات برای این است تا آنها به این راهبرد برسند.

۲ این اصلاحات البته پیش‌زمینه‌هایی هم دارد. یکی از پیش‌زمینه‌ها مربوط به مباحث اجتماعی و رشد نسل جوان است. پوتین به‌شدت به حقوق، آموزش و تربیت نسل جوان تاکید کرد. او می‌گوید باید روسیه در مسیری پیش برود که نخبگان دنیا برای فعالیت در مراکز علمی و آموزشی به مسکو بیایند.

۳ مساله مهم دیگر که مورد تاکید پوتین قرار گرفت، ارجحیت حقوق داخلی و منافع ملی بر قوانین بین‌المللی بود. او در حوزه بین‌الملل خیلی کوتاه سخن گفت و به شورای امنیت اشاره کرد. او روسیه را یک قدرت بازدارنده با جایگاه رهبری جهانی و عضو موثر و تاثیرگذار دانست که می‌تواند میانجی‌گر در بحران‌های بین‌المللی باشد. اینها نشان می‌دهد او روسیه را به مسیری هدایت خواهد کرد که در سال ۲۰۳۰ با روسیه جدیدی مواجه باشیم.

۴ پوتین پس از استعفای مدودوف، میخاییل ولادیمیرویچ میشوستین را که رئیس سرویس فدرال مالیات فدراسیون روسیه بود به نخست‌وزیری تعیین کرد. دومای روسیه هم به‌طور متحد با انتخاب او موافقت کردند. میشوستین در گذشته با پوتین در حوزه فسادزدایی خیلی کار کرده و با او کاملا هماهنگ است. برای او با دکتری اقتصاد، مباحث اقتصادی اهمیت زیادی دارد. میشوستین در حوزه اقتصاد تبحر و تخصص دارد و می‌تواند گره‌های اقتصاد روسیه را باز کند. به‌عنوان نمونه بحث مالیات در فدراسیون روسیه بسیار مهم است. هر کار تجاری در روسیه، بسیار شفاف است. در سیستم مالیاتی‌شان، هر پولی قابل ردیابی است. اینها دستاوردهای دوره‌ای است که میشوستین سرویس فدرال مالیات را مدیریت کرده است. او باعث شد شبکه‌های فساد مافیا که پول‌ها را به‌صورت زیرزمینی جابه‌جا می‌کردند، به‌شدت محدود شود. افکارعمومی روسیه به آمدن یک چهره اقتصادی مسلط به اقتصاد و کسی که اقتصاد کشور را سر و سامان داده، خوشبین هستند و به اثر این تغییرات امید دارند. اینها نشان می‌دهد پوتین اولویت دولت را اقتصاد، رفاه، توسعه اجتماعی و توجه به اقشار کم‌درآمد گذاشته است. او تاکید بر کاهش مالیات و توزیع بسته‌های حمایتی را برای خانواده‌ها همزمان با رشد و توسعه روسیه در همه عرصه‌ها دارد. برهمین اساس او میشوستین را آورد تا کابینه ۲۱ وزیری روسیه، به کابینه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تبدیل شود. نخست‌وزیر جدید در ترکیب کابینه‌اش افرادی را انتخاب خواهد کرد که به منویات پوتین وفادار باشند. «اقتصاد» کلیدواژه چندماه گذشته رئیس‌جمهور روسیه بوده است. او اجلاس‌های بزرگ اقتصادی هم برگزار کرد که آخرین آن نشست سران روسیه و کشورهای آفریقایی بود.

۵ تحلیل درباره اینکه آیا این تغییرات، تلاش پوتین برای حضور در قدرت پس از ۲۰۲۴ خواهد بود، شاید کمی زودهنگام باشد. نکته مهم‌تر این است که او می‌خواهد مدیریت رئیس‌جمهور و نخست‌وزیرهای بعدی را در اختیار مجلس دوما قرار دهد، نقش دوما (مجلس ملی روسیه) را افزایش دهد و کنترل قدرت در اختیار رئیس شورای فدراسیون قرار گیرد. پوتین بعد از سال ۲۰۲۴ می‌تواند رئیس شورای فدراسیون روسیه که همان مجلس سنای روسیه است بشود. این شورا از دوما قدرتمندتر است. الان نمی‌توانیم بگوییم جایگاه پوتین در سال ۲۰۲۴ کجاست. پوتین سال ۲۰۰۰ با یک راهبرد «قدرت مدرن و هنجارمند» وارد قدرت در فدراسیون روسیه شد و تحولات زیادی در فدراسیون روسیه انجام داد. سال ۲۰۳۰ روسیه باید به این راهبرد به‌صورت کامل دست پیدا کند. روسیه در آن زمان باید یک قدرت موثر در حوزه تامین انرژی و صادرات فرهنگی باشد. برای روس‌ها صادرات مباحث فرهنگی مهم شده است، چراکه از طریق آن در مقابل تهاجم فرهنگی غرب ایستادگی می‌کنند. زمانی دغدغه روس‌ها، وابستگی جوانان به غرب بود ولی الان روسیه سینما و تئاتر قدرتمندی را به جهان ارائه داده است. فرهنگ در روسیه بسیار مهم است، چراکه این کشور از ۸۵ جمهوری، استان، جمهوری خودمختار و ناحیه فدرالی تشکیل شده و بر همین اساس مدیریت این مجموعه کاملا متفاوت با سایر کشورهاست. قانون اساسی روسیه پس از تغییرات در جمهوری شوروی در سال ۱۹۹۳ با ۱۳۷ ماده تدوین شد و یک‌بار هم در سال ۲۰۰۹ با اصلاحاتی روبه‌رو شد و براساس آن دوره ریاست‌جمهوری از چهار سال به ۶ سال افزایش یافت. عدم اصلاح قانون اساسی در این سال‌ها باعث شده بود برخی از جمهوری‌های محلی، اقدام به تفسیر به رای قانون بکنند. این تفسیر به رای اختلافاتی را هم به وجود آورده بود. به‌عنوان نمونه جمهوری یاکوتیا (جمهوری یاقوتستان) که جمعیت کم اما معادن الماس زیادی دارد، حاضر نمی‌شدند درآمدشان را به دولت مرکزی بدهند و می‌گفتند ما مستقل هستیم. یلتسین، رئیس‌جمهور وقت روسیه هم به‌خاطر فساد موجود، توان رسیدگی به این موضوع را نداشت. پوتین که به قدرت رسید، این ابهامات را رفع کرد. برخی جمهوری‌های خودمختار مثل تاتارستان معتقد بودند در حوزه سیاست خارجی می‌توانند مستقل‌تر عمل کنند. این خلاف قانون اساسی فدرال بود که تاکید داشت قوانین حکومت مرکزی به قوانین حکومت محلی ارجحیت دارد. در دوره پوتین این مشکلات رفع شد اما موارد جزئی‌ای وجود دارد که می‌تواند تفسیر به رای شود. احتمالا در این بسته پیشنهادی، این مسائل رفع شود. البته مسائل بزرگ‌تر هم مثل تغییرات در ساختار قدرت و تفویض بخشی از اختیارات رئیس‌جمهور به دوما هم در این اصلاحات دیده شده است. با این اتفاق‌ها، قدرت مجلس دوما افزایش پیدا خواهد کرد و علاوه‌بر انتخاب نخست‌وزیر، در انتخاب وزرا هم موثر خواهد بود و وزرا برمبنای رای حزبی پارلمان انتخاب می‌شوند. با این شرایط بالطبع قدرت دوما افزایش پیدا می‌کند. فدراسیون روسیه با این اصلاحات می‌خواهد این پیام را به ملتش بدهد که آرای شما در قدرت بسیار موثرتر خواهد بود. با این حال با قدرت گرفتن دوما، به‌نظر نمی‌رسد با توجه به قدرت خاصی که پوتین دارد، در دوره ریاست‌جمهوری او شاهد اختلاف خاصی در کابینه و دوما باشیم. این تغییرات تکه‌های پازلی است که برای تضمین آینده روسیه به این شکل کنار هم قرار می‌گیرد که روسیه بسیار موثر و قدرتمند در همه عرصه‌های علمی، اقتصادی و فرهنگی باشد.

۶ اصلاحات قانون اساسی در مسائل کلان خود، به‌دنبال ترسیم خط‌مشی آینده این کشور نیز هست. پوتین تلاش می‌کند ساختاری ایجاد کند که روند توسعه کشور در دوره‌های آتی مختل نشود و تمام مقامات آتی در همان سازوکار به فعالیت خود ادامه دهند. یکی از اهداف پوتین این است که روند توسعه را ادامه دهد. فدراسیون روسیه شرایط خیلی سختی مخصوصا در اواخر دوره اتحاد جماهیر شوروی گذراند. بخشی از سخنان روز چهارشنبه پوتین خطاب به جوانان روسیه بود. او به آنها می‌گفت بخش عمده‌ای از شما یادتان نمی‌آید که مردم روسیه در اواخر اتحاد جماهیر شوروی چه سختی‌هایی کشیدند. این سختی‌ها از شرایط جنگ جهانی دوم هم بدتر بود. با این حال در دوره پوتین، فساد تا حدود زیادی ریشه‌کن شد. روسیه کشوری وسیع و سه‌قاره‌ای با قومیت‌ها و ادیان مختلف از آسمانی و غیرآسمانی است. جمع کردن اینها زیر یک پرچم کار بسیار دشواری است. پوتین برای همین تلاش می‌کند ساختارها را به سمتی ببرد که اگر در قدرت (ریاست‌جمهوری) هم نباشد، بتواند بر این روند نظارت داشته باشد و یک‌بار دیگر روسیه شاهد این نباشد که افرادی قدرت را در دست بگیرند که آمال و آرزوهایشان غرب باشد. یلتسین نمونه بارز این مقامات بود. او علنا کشور را به سوی آمریکا و اروپایی‌ها برد و اگر چندماه دیگر در قدرت مانده بود، روسیه برای دومین‌بار مثل شرایط شوروی سوسیالیستی فرو می‌پاشید.

۷ یکی از پیشنهادهای بسیار مهم پوتین برای اصلاح قانون اساسی، ممنوع‌شدن انتصاب افراد دارای تابعیت مضاعف در سمت‌های ارشد کشور بود. او گفت که در سطح قانون اساسی، برای افرادی که سمت‌های دارای اهمیت حیاتی را در اختیار می‌گیرند مولفه‌های الزام‌آوری در زمینه امنیت و حاکمیت ملی در نظر گرفته شود. سران شوراها، اعضای شورای فدراسیون، نمایندگان مجلس دوما، نخست‌وزیر و معاونانش، وزرای دولت فدرال، سران آژانس‌های فدرال و قضات هیچ‌گونه شهروندی خارجی یا اقامت دائمی یا هرگونه مجوز دیگری داشته باشند که به آنها این امکان را بدهد که به‌صورت دائمی خارج از کشور زندگی کنند، نداشته باشند. او با این پیشنهاد تلاش خواهد کرد روحیه ناسیونالیستی روسی را به‌شدت تقویت کند. پوتین می‌خواهد کسانی در قدرت قرار بگیرند که هدف‌شان به تعالی رساندن فدراسیون روسیه است.

۸ خوب است آنچه پوتین در روسیه به‌دنبال آن و در پی گنجاندن آن در قانون اساسی است را با وضعیت کشورمان مقایسه کنیم. او سال ۲۰۱۴ پس از تحریم روسیه، به شرکت‌های دانش‌بنیان دستور داد ۷۷ قلم کالا را که در لیست تحریمی بودند، بسازند تا وابستگی به غرب نداشته باشند. در ایران رهبر انقلاب حداقل در چند سال اخیر بر تولید داخل تکیه داشته‌اند اما متاسفانه برخی مقامات اصلی کشور با وجود تجربه غربگرایی و مذاکره با غرب، در افکار و بیان‌شان، غربگرایی همچنان اولویت دارد. این البته مساله امروز نیست و از گذشته مقاماتی بودند که چشم به دست غرب داشتند. آنها اگر هم در عمل به سمت غرب می‌رفتند اما در کلام این را نمی‌گفتند.

چهره گفت

عبدالکریم خلف
سخنگوی فرمانده کل نیروهای مسلح عراق روز جمعه اعلام کرد: «تصمیم اخراج نیروهای بیگانه تصمیمی حاکمیتی و مستقل است و همه خاک عراق ازجمله منطقه کردستان عراق را شامل می‌شود، زیرا آنجا هم بخشی از عراق است و منطقه کردستان عراق هم با این قضیه مشکلی ندارد.»

رجب طیب اردوغان
رئیس‌جمهور ترکیه درباره شهرک‌سازی‌های کشورش در مناطق اشغالی سوریه گفت: «کار را برای ساخت شهرک‌ها میان دو منطقه رأس‌العین و تل‌ابیض آغاز کردیم، جایی که می‌توانیم صدها هزار تن را در آن اسکان دهیم.» وی افزود: «مناطق دیگر در امتداد مرز ترکیه و سوریه می‌تواند یک‌میلیون تن را در خود جای دهد.»

سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه گفت: «ما به ملت سوریه در بازپس‌گیری کشور کمک کردیم. ما نیازمند بهبود هماهنگی‌های سیاسی هستیم. در سایه رفتارهای بی‌پروایانه متاسفانه باید به همکاران آمریکایی و نزدیک‌ترین هم‌پیمایان آنها که موجب تبعات وخیم در خاورمیانه شدند بگوییم که عراق و لیبی نابود شدند.»

یحیی سریع سخنگوی نیروهای مسلح یمن افزود: «افزایش حملات ائتلاف سعودی به یمن در روزهای گذشته، اظهارات مارتین گریفیتس در شورای امنیت مبنی‌بر کاهش حملات این ائتلاف را نقض می‌کند.» وی ادامه داد: «ائتلاف سعودی همه‌روزه با انجام عملیات و حمله به نیروهای یمنی به تنش ادامه می‌دهد.»

اندرو موری مشاور جرمی کوربین رهبر حزب کارگر بریتانیا گفت: «تروریست‌هایی که شانه‌به‌شانه رژیم سرکش عربستان سعودی - که نخست‌وزیر لبنان را می‌رباید، قطر را محاصره می‌کند، در بحرین دخالت می‌کند، خبرنگار در سفارت سلاخی می‌کند و به یمن حمله می‌کند - از سوی دولت‌های غربی به‌ویژه انگلیس حمایت می‌شوند.»

عمران خان نخست‌وزیر پاکستان گفت: «اسلام‌آباد تلاش دارد تنش‌ها میان تهران و ریاض بیشتر نشود.» وی هشدار داد: «تشدید مناقشه با ایران فاجعه‌بار خواهد بود؛ هرگونه درگیری میان کشورهای بزرگ اسلامی در منطقه برای پاکستان اسفناک است؛ به همین دلیل تمام تلاش خود را خواهیم کرد تا اطمینان حاصل کنیم که روابط میان این دو کشور به وخامت نکشد.»

نخست‌وزیر اوکراین به دنبال یک رسوایی استعفا کرد

آلکسی گونچاروک به‌دنبال رسوایی پیرامون شنود مکالمات رئیس‌جمهوری این کشور که نشان می‌داد گویا اعضای کابینه به «زلنسکی» احترام نمی‌گذارند، این مساله را تکذیب و استعفای خود را تقدیم رئیس‌جمهور کرد. به گزارش تسنیم به نقل از خبرگزاری «تاس»، وی در صفحه خود در صفحه فیسبوک نوشت: «برای جلوگیری از هرگونه شک و تردید به احترام و اعتماد به رئیس‌جمهوری، نامه استعفای خود را نوشته و به وی تقدیم کرده‌ام و او حق دارد آن را به پارلمان اوکراین ارائه دهد.» نخست‌وزیر تاکید کرد اخیرا مردم ما شاهد «روایدادهایی درباره پرونده‌های شبکه‌ای ایجادشده از سوابق جلسات دولت هستند که محتوای آنها به‌صورت مصنوعی این نظریه را ایجاد می‌کند که رئیس دولت و تیم وی به رئیس‌جمهوری کشور احترام نمی‌گذارند.» دفتر ریاست‌جمهوری اوکراین پیش از این اعلام کرد نامه استعفای گونچاروک را دریافت کرده است.

اعتراضات جدید در فرانسه علیه قانون بازنشستگی

مخالفان اصلاحات بازنشستگی پیشنهادی دولت فرانسه مجددا با تظاهرات در پاریس و دیگر شهرهای این کشور طی روز پنجشنبه بار دیگر اعتراض خود را به این اصلاحات مناقشه‌برانگیز اعلام کردند. به گزارش ایسنا، روز پنجشنبه مصادف با چهل‌وسومین اعتصاباتی بود که بار دیگر باعث به وجود آمدن اختلالات گسترده در بخش راه‌آهن و حمل‌ونقل عمومی فرانسه شد. همچنین در این تظاهرات با فراخوان اتحادیه‌های تجاری کارمندان بخش راه‌آهن و متروی معلمان و دیگر گروه‌ها نیز به خیابان‌های پایتخت فرانسه آمدند تا از دولت این کشور بخواهند اصلاحات پیشنهادی نظام بازنشستگی را لغو کند. وزارت کشور فرانسه تعداد راهپیمایان در پایتخت را ۲۳۱ هزار تن و مجموع شرکت‌کنندگان در تظاهرات در سراسر فرانسه را ۱۸۷ هزار تن برآورد کرد. هرچند رقم سراسری اعلام‌شده از سوی اتحادیه‌ها ۲۵۰ هزار تن بوده است.

آگهی مزایده عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد در نظر دارد یک باب سوله به مساحت ۲۰۰ مترمربع با ارتفاع ۵ متر و دارای ۲ اتاق (هر کدام ۱۰ مترمربع) واقع در شهر جدید گلبهار-پردیس بین‌الملل گلبهار را به مدت یک سال از طریق برگزاری مزایده عمومی و مطابق آیین‌نامه معاملات دانشگاه اجاره دهد، متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت بازدید مکان، دریافت اسناد مزایده، تکمیل و تحویل آن از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری به آدرس: مشهد-قاسم‌آباد-تقاطع بلوار امامیه و بلوار استاد یوسفی-مجتمع آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی-سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد-مدیریت تدارکات و انبارها یا سایت Pro.mshdiau.ac.ir مراجعه نمایند. مبلغ فروش اسناد مزایده ۲۰۰/۰۰۰ ریال که به حساب شماره ۰۱۰۳۸۶۰۳۸۶۰۰۰ دانشگاه آزاد اسلامی مشهد با شناسه پرداخت ۱۰۰۰۹۰۴۵۱۱۱۹۱ واریز و جداگانه تحویل دهید (غیرقابل استرداد) و چک بین‌بانکی رمزدار یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی به مبلغ ۶۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بابت ضمانت شرکت در مزایده در وجه دانشگاه آزاد اسلامی مشهد در پاکت الف ارسال نمایید. دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات مختار است. هزینه درج آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد. شرکت پیشنهاددهندگان قیمت در جلسه بازگشایی پاکات که متعاقبا اعلام خواهد شد، آزاد است. **تلفن تماس:** ۰۵۱-۳۶۶۳۱۰۸۱

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

آگهی جذب مشارکت

با عنایت به اینکه دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد در محل شهرک صنعتی طوس مشهد دارای زمینی به مساحت ۱۴۰۰۰ مترمربع با کاربری پژوهشی تحقیقاتی است؛ در نظر دارد از طریق جذب مشارکت نسبت به ایجاد سرای نوآوری و مرکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد اقدام نماید، متقاضیان واجد شرایط می‌توانند جهت ارائه پیشنهادات خود از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری به آدرس: مشهد-قاسم‌آباد-بلوار امامیه-تقاطع استاد یوسفی-پردیس دانشگاه-سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد-مدیریت تدارکات و انبارها قسمت مناقصات و مزایده‌ها مراجعه نمایند.

تلفن تماس: ۰۵۱-۳۶۶۳۱۰۸۱

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد